

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 26. června 2013 č. 497

Stanovisko

vlády k návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 1071)

Vláda na své schůzi dne 26. června 2013 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 1071), a vyjádřila s tímto návrhem zákona **nesouhlas**, a to z následujících důvodů:

1. Vláda sice vítá snahu předkladatelů o nalezení způsobu omezení lichvářských praktik a eliminaci problémů spojených se zadlužováním obyvatel, nicméně se domnívá, že regulace roční procentní sazby nákladů není třeba, neboť existuje již ustálená judikatura českých soudů o tom, co je a co není v souladu s dobrými mravy s přihlédnutím k riziku jednotlivých dlužníků.

2. Vláda preferuje dosažení stavu, kdy spotřebitel při sjednávání spotřebitelského úvěru činí především informovaná rozhodnutí za transparentních podmínek; spotřebitel by měl být informován o všech podstatných skutečnostech týkajících se poskytovaného úvěru i rizicích, která s ním jsou spojena.

3. Vláda vyjadřuje obavu z toho, že navrhované omezení výše roční procentní sazby nákladů zákonem by mohlo znemožnit či výrazně omezit existenci produktů s krátkou dobou splatnosti a pro některé spotřebitele by stanovení stropu představovalo spíše nepříjemné omezení přístupu k volným finančním prostředkům (důsledkem by mohla být i skutečnost, že zpřísnění podmínek by mohlo vést i k rozšíření neregulovaného černého trhu s úvěry); pro ilustraci vláda uvádí příklad roční procentní sazby nákladů u úvěru ve výši 10000 Kč, při úrokové sazbě 10 % p. a. a jednorázovém fixním poplatku za vyřízení úvěru ve výši 500 Kč s rozdílnou dobou splatnosti - při splatnosti jeden týden vychází roční procentní sazba nákladů na 1289,5 %, při splatnosti 1 měsíc činí 102,9 %, při jednoleté splatnosti 21,5 % a při splatnosti 4 roky 13,6 %. Přesto se vláda nedomnívá, že by kterýkoliv z těchto úvěrů byl natolik nevýhodný pro spotřebitele, že by mělo být jeho poskytování zakázáno.

4. Další nedostatek návrhu zákona spatřuje vláda v tom, že zastropováním roční procentní sazby nákladů by vznikl problém v případě balíčků souvisejících produktů, neboť roční procentní sazba nákladů musí zahrnovat i veškeré náklady na doplňkové služby sjednávané spolu se spotřebitelským úvěrem (například pojištění schopnosti splácet spotřebitelský úvěr sjednané jako podmínka poskytnutí tohoto úvěru).

5. Předložený návrh zákona považuje vláda za nadbytečný vzhledem k přijetí transpoziční novely zákona o spotřebitelském úvěru, a to zákona č. 43/2013 Sb. v lednu 2013, který významným způsobem posiluje ochranu spotřebitele při poskytování úvěrů, přičemž jeho nová ustanovení ještě neměla příležitost být ověřena v praxi.

6. Vláda v neposlední řadě poukazuje na negativní zkušenosti s obdobnou právní úpravou, která je uplatňována ve Slovenské republice, kde zkušenosti ukazují, že regulace roční procentní sazby nákladů na spotřebitelský úvěr vedla v některých případech k provázání půjček s řadou skrytých poplatků a požadavků na uzavření nejrůznějších doplňkových služeb, a tím v konečném důsledku ke zhoršení situace pro spotřebitele. Podmínky úvěru se tak v některých případech staly nepřehlednými a netransparentními a vedly k dezorientaci spotřebitelů v otázce konečných nákladů za úvěr.